

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Apare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

CUVÂNTARE

ținută de P. Sf. Episcop al Aradului cu
ocazia investiturii regale dela Sinaia în
20 Iunie 1925.

Sire.

Alteța Voastră Regală!

Credincioșii din Văduvita eparhie a Aradului au nețarmurita bucurie să împărtășească astăzi prin glasul viitorului lor păstor, sentimentele de cea mai adâncă spunere către Majestatea Voastră. Emoționat și plin de demnitate, caut să arat că spre bucuria bisericii și neamului românesc se împlinesc zi de zi cuvintele psalmistului:

„Domnul este întărirea norodului său și scutitorul mântuirilor unsului său este“. Căci în adevăr de când prin puterea primită de sus Majestatea Voastră ați dărâmat zidurile, cari despărțeau pe frații cei de un sânge și de o lege, s'au scris progresele cele mai uimitoare pe paginile istoriei neamului nostru. Aceasta fiindcă Majestatea Voastră ați fost și sunteți pururea convins că numai în aplicarea principiilor creștine strălucește adevărata cărmuire sub pavăza lui Dumnezeu, după cuvintele înțeleptului Solomon: „Prin mine împărății împărătesc“ (Pilde 8.)

Sub vraja acestui mare adevăr neamul nostru românesc s'a învățat și mai mult și se va învăța să caute cu ochii spre cer, căci sentimentul de alipire către Domnitor era alimentat și de ideea religioasă susținută prin pilda vie a Domnitorului. Evident că aici trebuie să căutăm unul din motivele care au sădit în inima Românilor convingerea că trebuie să rămână pe temelia nebiruită a credinței moșilor și strămoșilor, pentru că ceea ce ne-a dus prin grele vicisitudini la biruința de astăzi, este și pentru viitor pârghia cea mai sigură.

Sub Domnia glorioasă a Majestății Voastre, biserica ortodoxă-română poate arăta astăzi încă două semne externe ale biruinței sale: înființarea patriarhatului și legea de unificare bisericească. Unificarea bisericii noastre ortodoxe primindu-și formele exterioare, așteaptă acum desăvârșirea ei în suflete și cine e mai chemat să realizeze desăvârșirea aceasta, de cât noi, crainicii iubirii de Dumnezeu și aproapele în Duhul Evangheliei lui Hristos? Ca unul care a petrecut cinci ani de zile în centrul simțirii și gândirii românești, am simțit dorința tuturor în privința unificării bisericești și în genere a înfrățirii sufletelor pe toate terenurile vieții românești. Depun toată râvna și știința mea, precum și întreaga mea putere de muncă în serviciul acestui ideal.

Venind în calitate de sol al Clerului și poporului din eparhia Aradului să primesc toiagul păstoriei din mâinile Majestății Voastre, exprim cea mai vie dorință a sufletului meu: de a sluji împreună cu preoții de sub păstoria mea la acelaș Altar al credinței străbune și a face ca și dela granița dinspre Soare apune a țării noastre, să se înalțe ca și din celelalte părți ale țării, rugăciuni către Părintele ceresc pentru înflorirea biserici și neamului românesc pentru sănătatea precum și pentru glorioasa și îndelungata Domnire a Majestății Voastre și gloria Dinastiei române.

Desvelind aceste sentimente ale sufletului meu, rog pe Majestatea Voastre să binevoiască în mod prea grațios a primi încredințarea că la granița de vest a țării noastre este un Arhiepiscop hotărât a lucra din toate puterile la așezarea Evangheliei ca bază a vieții noastre și a face astfel senină zarea viitorului.

Să trăiți Sire, să trăiască Majestatea Sa mult slăvita noastră Regină și întreaga iubita noastră Dinastie.

Să înflorească biserica ortodoxă rămână.
Trăiască România.

Investitura P. S. Sale Episcopului nostru Grigorie.

Solemnitatea investirii P. P. S. S. L. L. *Dr. Grigorie Comșa* al Aradului și *Dr. Ioan Stroe* Episcop militar, s'a făcut cu ceremonia-lul convenit în 20 I. c. la Sinaia, în castelul Peleş. În preseara zilei a sosit dela București: Sanctitatea Sa Patriarhul *Miron*, însoțit de cei doi Episcopi, 2 protoerei și 2 diaconi dela Metropolia din București, precum și mai mulți preoți militari.

În dimineața zilei a sosit de cătră Sibiu I. P. S. Sa Mitropolitul *Dr. Nicolae Bălan* însoțit de secretarul, părintele *Nistor*. Tot atunci au sosit dnii *Ionel Brătianu* primministru, *Al. Lăpedatu*, ministru de culte și general *Mărdărescu* ministru de războiu. Dela Arad au venit părinții *Mihailu Păcățian* și *Ioan Cioară*

La oare 11 înalții prelați împreună cu noi aleșii au fost conduși la castelul Peleş, unde Compania de onoare cu muzica și drapelul a dat onorurile.

Solemnitatea investirii s'a făcut în sala tronului. Azistința s'a grupat astfel: În dreapta tronului I. P. S. S. L. L. Patriarhul, Mitropolitul Bălan, și cei 3 ministri, iar în stânga casa civilă și militară regală. Azistența în fața tronului. La un moment dat s'anunță sosirea M. S. Regelui care întră precedat de doi adjuțanți regali și urmat de A. S. Regală principele *Carol*. M. S. urcă treptele tronului, iar Moștenitorul tronului stă în stânga Regelui.

Dintr'o sala vecină doi diaconi și doi protoerei conduc în fața tronului pe P. S. S. Episcopul militar *Dr. I. Stroe*. Dl ministru *Lăpedatu* citește decretul de întărire al Episcopului militar, iar M. Sa preia cărja episcopescă din mâna Patriarhului, și prin câteva vorbe o predă noului Episcop, care rostește o vorbire binesimțită despre rostul cel-L așteaptă ca Episcop militar.

Apoi tot cu acelaș ceremonial este condus în fața tronului P. S. Sa Episcopul nostru *Grigorie*, îmbrăcat în mantie episcopescă. Ministrul cultelor dă citire decretului regal de întărire. M. S. Regele preia toiagul arhieresc din mâna I. P. S. Sale Mitropolitului Bălan și rostind câteva cuvinte îl predă Episcopului nostru, care rostește în fața Regelui vorbirea, ce-o dăm în fruntea organului nostru.

Apoi M. S. Regele rostește către noii Episcopi vorbe pline de înțelepciune. Cătră P. S. Sa Episcopul nostru a zis:

Prea Sfințite Episcope al Aradului.

„Cu deosebită satisfacție am întărit alegerea Sinodului eparhial al Aradului, încredințându-ți astăzi, după vechile datini, cărja arhipăstorală, purtată cu atâta vrednicie până la adânci bătrânețe de fericitul întru amintire *Ignatie*, care în timpuri grele a știut să conducă cu înțelepciune și să apere cu tărie biserica și școala românească, aceste două cetăți în cari s'a pregătit prin veacuri unitatea națională.

Nu mă îndoesc că Prea Sfinția Ta va urma cu toată inima această pildă înălțătoare a unei vieți întregi de muncă patriotică și râvnă duhovnicească, desfășurate în vremuri întunecate de apăsare națională. Ești cel mai tânăr dintre arhipăstorii bisericii noastre ortodoxe și-ți stă înainte un câmp larg de activitate, acuma când Românul a ajuns „stăpân în țara lui“.

Prea Sfințite Părinte!

„Mulțumindu-ți din toată inima în numele Reginei, al meu și al familiei Mele pentru sentimentele de dragoste și devotament ce Ne arăți îți urez o lungă și fericită păstorie“.

După aceste M. S. a coborât treptele și s'a întreținut câteva momente cu cei doi Episcopi, pe cari ia felicitat. Episcopul nostru a fost foarte călduros felicitat de dnii Brătianu și Lăpedatu.

Apoi M. S. s'a retras. Prelații s'au întors la sf. Mănăstire, unde s'a făcut un Te-Deum în cinstea noilor Episcopi.

Înalții prelați între cari și cei doi Episcopi au fost invitați la masă la M. S. Regele.

Nr. 1862/1925.

Ordin circular.

Ministerul cultelor ne cere să-l comunicăm, dacă parohiile din Dieceză, cari au stat sub ocupație sârbească în anii 1918 și 1919 au ceva de primit dela Statul Iugoslav, ori ce fel de despăgubiri materiale.

Spre a da urmare cererii, poftim On. Oficii parohiale din cuprinsul Banatului să ne arate, cel mult în 8 zile atari despăgubiri materiale.

Arad, la 26 Iunie 1925.

Consistorul ortodox român din Arad:

Mihailu Păcățian m. p.

președinte, ases. ref. consistorial.

Cerc religios în Semlac.

— Sfințire de clopote. —

Preoțimea noastră organizată în cadrele „Asociației Andrei Șaguna”, din zi ce zi merge își continuă sublima misiune apostolică cu cea mai caldă însuflețire întru ajungerea idealului celui mai sfânt de-a aduna cu iubire în jurul Mântuitorului turma incredințată lor spre păstorire.

Asemenea prilej de propagandă religioasă-morală a fost și întrunirea preoțimei din „Cercul religios Pecica” la 31 Mai în frunțașă comună Semlac, unde în aceeași zi s'a desfășurat și frumoasa serbare a sfințirii clopotelor de nou confecționate a sfintei biserici de acolo.

Cei invitați la aceasta serbare sosiți la Pecica în preseara zilei continuăm drumul nostru cu trăsura până la Semlac. Momente neuitate rămân acestea când în amurgul serii trecem cu trăsurile noastre printre semănăturile bogate în roduri ale acestor ținuturi de pe malul Mureșului. Ca o mare întinsă — pornită a-și legăna la adierea vântului valurile-i imense de grâne — se întinde fără sfârșit bogatul hotar a Pecicanilor ș'apoi a Semlecanilor. Adevărat un colț de Canaan este acest ținut mărginaș dela granița dinspre Ungaria a scumpului pământ Românesc.

Cu impresii plăcute sosim la Semlac unde mult simpaticul preot Cornel Vuia neobosit aleargă în toate părțile să facă pregătirile pe ziua de mâine și să ne încartireze pe toți cei sosiți primindune cu cea mai călduroasă ospitalitate.

Des de dimineață bubuitul treasurilor pre vestesc cu salvele lor sosirea zilei de bucurie a Semlecanilor. Clopotul bisericii — care a scăpat de barbaria vremurilor apuse — acum nu-și mai plânge tovarășii răpiți... cu sunet duos ne cheamă la rugăciune !..

Sfânta liturghie se servește în sobor sub pontificarea Părintelui *Dr. Gh. Ciuhandu*, asesor-referent, cu asistența diaconului ceremonial *Ioan Cioard*, și a preoților: *Alexandru Popovici*, *Petru Nemet*, *Dr. Ioan Felea*, *Ioan Popescu*, *Ioan I. Ardelean*, *Nicolae Mărginean* și *Cornel Vuia*.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul de băieți, foarte bine instruat și condus de către harnicul învățător *N. Coșa* din loc. Strana a fost condusă de *Trăian Țabic* directorul căminului de ucenici din Arad, lăsând impresii adânci în sufletul credincioșilor cari îl ascultau admirându-i vocea sonoră și esecutarea corectă a frumoaselor noastre cântări liturgice.

La sfârșitul sfintei liturghii cele 6 treascuri așezate în fața bisericii cu puternice salve vestesc începutul actului solemn a sfințirii clopotelor. Un clopot are greutatea de 650 kg. în preț de 113.000 Lei și este dăruit sfintei biserici de către credincioșii *Petru Ionuț* și soția *Teresca* născ. *Guleș* din Semlac; iar

celalalt clopot are greutatea de 377 kg. în preț de 68.000 Lei cumpărat din banii adunați, prin colectă dela credincioșii bisericii noastre din Semlac.

Cuvântarea ocazională este rostită de preotul *Nicolae Mărginean* din Nădlac. Prin Cuvinte bine simțite arată însemnătatea zilei și se ocupă în partea introductivă a predicii sale cu espunerea clară a evenimentului însemnat pentru biserica noastră care serbează astăzi aniversarea a lor 16 veacuri dela soborul din Nicea.

Trecând apoi la serbarea locală a credincioșilor din Semlac, vorbește întâi despre rolul ce-l au clopotele în biserici, iar mai apoi arată importanța din punct de vedere creștinesc a gestului marinos care l-a făcut donatorul *Petru Ionuț* aducând un dar atât de frumos bisericii sale.

După terminarea serviciilor divine la școala din localitate s'a servit o masă comună în onoarea oaspeților.

S'au rostit următoarele toasturi: — Părintele *Ioan I. Ardelean* președ. desp. pentru *M. Sa Regele*; — *Petru Nemet* pentru dăruitorii clopotelor, *Ioan Popescu* pentru învățători, *Trăian Țabic* pentru Cler și *Cornel Vuia* pentru oaspeți. În momentul când *păr. Vuia* mulțamește credinciosului *Petru Ionuț* și soției sale pentru clopotul dăruit care multor suflete Creștine va aduce mângâiere chemându-le la rugăciune, — incidental — în aceasta clipă răsună din afară armonia clopotelor celor noui, ceea-ce face o adâncă impresie tuturor, storcând lacrimi din ochi și lăsând emoțiile cele mai sincere în sufletele celor prezenți.

La oarele 3^{1/2} a avut loc Vecernia urmată de conferința Prea Onor. Domn. *Dr. Gh. Ciuhandu*.

„Părințe sfinte păzește-i pre dâșii ca să fie una precum Eu și Tatăl una suntem”... începe cuvântul său părintele asesor, ș'apoi continuă a desvolta conferința sa pe baza acestor cuvinte divine arătând, că la Soborul din Nicea între cei 318 Episcopi trăia într'adevăr *Hristos*.

La acel eveniment mare pentru biserica creștină cel dintâi care și-a plecat genunchii pentru rugăciune a fost *Împăratul Constantin cel-mare*.

Șasprezece veacuri au trecut de atunci și noi cei de astăzi — cari trăim asemenea zile însemnate pentru neamul nostru — am avut fericitul prilej de-a vedea în genunchind la rugăciune pre *Regele* nostru *Ferdinand I*.

După acest exemplu de coincidență semnificativă — conferințiarul — urmează a descria cu o ușoară și plăcută enorare toate amănuntele în legătură cu ținerea Soborului dela Nicea.

Trece apoi — vorbind despre rătăcirile lui *Arie* s'a altor eretici — la rătăcirile zilelor noastre pre cari le critică și condamnă cu toată puterea cuvântului. În legătură cu acestea istorisește cum s'a întâmplat în special desbinarea religioasă din Semlac.

Eram un popor — continuă — care n'a avut alt razim de cât biserica, până la acel dureros act când s'a rupt și aceasta sfântă legătură prim „sfânta” unire.

Dar ce sfințenie există astăzi în legătura care desbină pe frate de frate? Ce sfințenie există în legătura care până acolo aduce — d. ex. — pe frații uniți din B.-Comloș, că la o manifestație națională pe când pe alte edificii falfăia tricolorul român, pe biserica românească unită este arborat steagul Papal!?

Nici ungerii sub regimul unguresc nu au folosit acest steag!

Aduce apoi — conferențiarul — o mulțime de dovezi cu privire la modul de convertire a uniților.

Incheie, sfătuiind pe credincioși ca să nu urmeze pilda Croaților din Sârbia cari s'au desbinat și ei de frații lor ca și uniții noștrii de către noi.

„Voi credincioșii trebuie să aduceți pe frații noștrii la lumina adevărului!”

Să ne rugăm: să fim una precum Tatăl și Fiul una sunt!

Pentru admirabila conferință care am putut-o prinde numai în fuga condeiului — conferențiarul — a fost răsplătit prin ovațiile mulțimei carea împreună cu noi preoții s'au depărtat fiecare la ale sale ducând cu sine mai mult cu o nădejde de bine pentru neamul și biserica strămoșească.

Astfel a decurs întrunirea Cercului religios în com. Semlac. Dacă astfel va continua drumul său preoțimea organizată în cadrele Asoc. „Andrei Șaguna” atunci acest drum va fi un drum de Glorie și biruință, care ne va aduce pe toți să fim una și să trăim într'adevăr — cu Hristos!

X.

Organizarea bisericii ortodoxe române.

Raportul prezentat Senatului de către P. S. Sa
Episcopul Lucian al Romanului.

(Urmare).

Raportul dintre biserică și stat.

Celor nerăbdători și curioși a ști când va veni pe pământ împărăția lui Dumnezeu, Domnul și Mântuitorul nostru, Isus Christos, le-a răspuns:

„Impărăția mea nu este din lumea aceasta” (Ioan 18, 36) și iarăși „Impărăția lui Dumnezeu nu va veni pe pândite (prin surprindere): nici se va zice iată aici, sau iată acolo, căci împărăția lui Dumnezeu înăuntrul vostru este” (Luca 17, 20—22). Iar când Pilat din Pont exasperat de tăcerea elocventă a Fiului lui Dumnezeu, l'a apostrofat: „Au nu ști, că putere am să te slobod, sau să te răstignesc”, cu blânețe i-a răspuns: „N-ai nici o putere asupra mea, de nu ți s'ar fi dat ție aceasta dela Tatăl meu” (Ioan 19, 9—11).

Fariseilor fățarnici și cărturarilor vicleni, cari voiau să-l vâneze în cuvânt, învinuindu-l, că răsvrătește poporul, ca să nu plătească dajdie împăratului, arătându-le chipul pe dinar le-a zis: „Dați cesariului cele ce sunt ale cesariului și lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu” (Matei 22, 20—22); și iarăși când apostolul Petru în clipa trudării a scos sabia și a tăiat urechia slujbașului, Fiul Omului îl dojenește cu cuvintele: „Întoarce sabia ta în locul ei, căci tot cel ce scoate sabia de sabie va muri”. (Matei 26. 52). (Ioan 18, 10—11).

Intemeietorul religiei creștine, capul nevăzut al bisericii ortodoxe a condamnat rătăcirile de credință și a înfierat cu asprime imoralitatea și fără de legile tuturor claselor sociale de pe atunci, dar în contra statului, ca instituțiune și în contra puterii de stat, n'a rostit nici un cuvânt. Dimpotrivă, fără murmur a suferit batjocuri, ocări, bătăi și schingiuiri și ca un miel fără glas a suferit cea mai rușinoasă și cea mai cumplită execuție, moartea pe cruce, implorând iertare pe scama judecătorilor săi nedrepti.

Din trecutul bisericii creștine.

Biserica creștină n'a fost întemeiată deci ca o instituțiune de concurență a statului, năzuind a-l înlocui, ci ca o instituțiune religioasă-morală înăuntrul statului, pentru povățuirea oamenilor pe căările fericele vremelnice și vecinice. De aceea cel mai învățat și cel mai zelos propovăduitor al învățăturilor creștine, apostolul Pavel scrie Romanilor (Pavel XIII. 1—7): „Fraților tot sufletul să se supui stăpânilor celor mai înalte. Căci nu este stăpânire fără numai dela Dumnezeu; și stăpânirile cari sunt dela Dumnezeu sunt orânduite. Pentru aceea cel ce se împotrivese stăpânirii, orânduiei lui Dumnezeu se împotrivese și cari se împotrivesc, judecată își vor lua. Căci dirigătorii nu sunt frica faptelor celor bune, ci celor rele”.

„Dați dară tuturor cele ce sunteți dator: celui cu dajdia, dajdie; celui cu dijma, dijma; celui cu frică, frică; celui cu cinstea, cinste”.

Iată un exemplar om de ordine, un patriot neexceptionabil.

Primele comunități creștine s'au dezvoltat sub înrăurirea învățăturilor propovăduite de Apostoli, de Sfinții Părinți și de Mucenici, până când în veacul al IV-lea, sub Constantin-cel-Mare, religiunea creștină a fost decretată religiune de stat și biserica a început a primi în stat forme de organizație mai pronunțate.

Biserica avea nevoie imperativă de protecția și ajutorul statului pentru a se consolida și a se răspândi. Împăratul Constantin se considera pe sine ca „un reprezentant al lui Dumnezeu pe pământ, căutând să reliefeze în toate lucrurile caracterul sfânt al suveranului și stăruind cu ori ce preț să facă din reali-

tatea terestră un fel de imagine a realității divine". (Gh. Diehl: Istoria Imp. bizant).

În decursul epocii bizantine relațiile dintre stat și biserică au fost armonice, strânse și de ajutorare reciprocă. „Împărații participau la lucrările importante ale bisericii, întăreau alegerile de ierarhi, legiferau în chestiunile extern bisericești, asigurând prin bogate donațiuni scaunele arhieresti, mănăstirile, bisericile și numeroasele instituțiuni puse sub conducerea bisericii creștine.

Libertatea internă a bisericii însă n'a fost stăpânită. Ea putea să-și definească credința, să combată ereziile, să-și constituie ierarhia, să-și întocmească normele de organizație, justiție și administrație, fără a întâmpina dificultăți din partea statului. Dovada ne-o dă activitatea bogată a sinoadelor ecumenice și canoanele votate de Sfinții Părinții". (Dr. I. Mateiu, Contribuțiuni la istoria dreptului bis., pag. 18).

Poporul român, în clipa când apare pe scena istoriei universale, este pomenit ca creștin. Cine și când l-a creștinat? Nimenea nu știe cu precizie. Odiuioară se numeau Pavlicheni, de bunăseamnă, fiindcă erau aderenți ai adevărului, spus de Ap. Pavel în scrisoarea I. către Corinteni, că în biserică cinci cuvinte la înțelesul poporului sunt mai prețioase decât zece mii într-o limbă neînțeleasă (I. 14. 19).

Cum se strecoară pârâiașul dela munte, măcinând bolovanii răsăriți în cale-i prăbușind copaci și sfredelind stânci de granit, spre a-și face drum la câmpie, așa s'a strecurat poporul român prin valurile dușmănoase ale vremii, înlăturând tot felul de abtacoale, răzbind la lumină și la libertate.

Inceputurile de organizație a bisericii ortodoxe române coincid cu primele urme de organizație a Principatelor române. Cele mai glorioase fapte de vitejie ale voievozilor sunt scrise cu spada pentru apărarea credinței creștine. Ștefan-cel-Mare primește atributul de „atlet al creștinătății", iar Mihai Viteazul de „arhanghelul creștinismului". Intreaga lor comoară de simțire și de alipire la biserică strămoșească este întruchipată în monumentele de artă plastică superioară, în mănăstirile, bisericile și schiturile cari împodobesc pământul țării române.

În timpuri războinice voievozii își expuneau viața iar domnițele își topeau juvaerele scumpe pe altarul patriei, iar în vremuri de pace, domnitorii zideau biserici, școli, tipografii, azile și dădeau legi, iar domnițele coseau epitrafire și omofoare pentru preoți și vlădici și nenumărate odoare pentru icoana Maicii Domnului. Istoria universală a poporului român este identică cu istoria bisericii ortodoxe, după cum din limba cărților bisericești s'a dezvoltat limba și literatura română de azi. Statul român și biserică ortodoxă și-au înfrățit soarta pe acest pământ; în zilele bune și în zilele rele erau una și nedespărțiți. Mitropolii prezidau adunările naționale, iar domnitorii sufereau

martiriu pentru credință. Biserica ortodoxă română închipește corabia de pe fața primă a pidalionului, la cârma căreia vâslește însuși Mântuitorul și care a trecut neamul românesc prin valurile furtunoase ale vremii la limanul mântuirii. Biserica ortodoxă n'a căutat să se suprapună puterii lumesti, ci credincioasă învățaturii, că împărăția lui Hristos nu este din lumea aceasta, s'a străduit a-și îndruma totdeauna credincioșii pe drumul ce duce la *Damasc* și niciodată pe drumul la capătul căruia stă *Canossa*. De aceea biserică ortodoxă în acțiunea ei de propovăduire n'a recurs la argumentele închizitoriale și astfel paginile istoriei bisericii ortodoxe n'au fost întunecate prin acte de barbarie, ca cele întâmplăte cu Savonarola, Giordano, Bruno, Hus și alții; în schimb strălucesc prin cortejul nesfârșit al martirilor, începând cu apostolii și terminând cu Brâncoveanu Constantin, boer vechiu și domn creștin, morți pentru apărarea ortodoxiei. (Va urma.)

Pelerinajul la Ierusalim, la locurile sfinte.

— Comunicat. —

Cu bucurie aducem la cunoștința tuturor, că în toamna anului acestuia, prii 15 - 20 Septembrie vom organiza sub conducerea I. P. S. Sale arhiepiscopul și mitropolitul nostru Dr. Nicolae Bălan un *pelerinaj la Ierusalim*, la locurile sfinte, unde a trăit și învățat Mântuitorul și a murit pentru mântuirea noastră, spre a ne pleca genunchii și a ne închina și ruga la Mormântul Domnului, spre a ne putea apropia mai ușor de Isus Hristos și a renaște la o nouă viață în El, ca să umblăm pe urmele Lui și ca să ne întoarcem apoi apoi înoiți și renăscuți sufletește.

Călătoria se va face dela Constanța la Iaffa, portul Ierusalimului, cu vaporul „Împăratul Traian" al serviciului maritim român pe lângă următoarele prețuri: 70 locuri cl. I cu 15 mii și 40 locuri cl. II cu 10 mii cu mâncarea pe vapor și 120 locuri cl. III cu 3000 Lei fără mâncare, dus și întors. Călătoria dela Constanța la Iaffa și înapoi va dura 10 zile, cu o oprire de 2 zile în Constantinopol, iară vizitarea locurilor sfinte va ține vre-o 5 - 7 zile. La această sumă se vor adăuga cheltuelile de întreținere în Palestina, cât va dura vizitarea locurilor sfinte. Privitor la aceste cheltueli am cerut informațiuni dela locurile competente și îndată ce vom primi răspunsul îl vom comunica celor interesați, ca fiecare să se poată pregăti cu sumele necesare. Pentru călătoria pă C. F. R. până la Constanța vom cere reducere de 75%, ceea ce credem că se va acorda.

La acest pelerinaj se admit intelectuali și popor, bărbați și femei, în numărul limitat mai sus. Cei ce doresc a lua parte la acest pelerinaj sunt rugați a

se anunța cât mai urgent la părintele *Virgil Nistor*, *secretar consistorial în Sibiu*, de unde se vor da la cerere orișice informațiuni.

Fiind numărul locurilor foarte redus, este de dorit ca anunțările să se facă cât mai curând, căci *admiterea se va face în ordinea anunțării*.

Intrucât vor permite împrejurările se face dela Iaffa o călătorie și până la Cairo și Alexandria, în Egipt.

Sibiu, 18 Iunie 1925.

Consistorul arhidiecezan.

Cerc religios-cultural în comuna Jabăr.

Zi de mare însemnătate culturală-morală a fost Duminică din 21 Iunie c. pentru comuna Jabăr, întruindu-se la acel dat atât cercul religios Coșteiulmare sub presiul M. On. Domn Adam Groza paroh. din Coșteiulmare, cât și cercul cultural al învățătorilor, sub presiul Dlui revizor școlar N. Cărpinișan din Lugoj.

Conform programul stabilit de mai înainte se celebrează în ziua de mai sus la orele 9¹/₂ a. m. sta Liturghie de următorii preoți întruniți: Iosif Curuț preotul local, Vasile Ilie din Ficătar, Lucian Lungu din Drăgoești și Martin Rădoiu din Ohabaforgaciu. Răspunsurile le dă foarte frumos corul elevilor școlaei primare pe două voci, foarte bine instruiți și conduși fiind de harnica și zeloasa Dnă învățătoare I. Curuț, soția preotului local. La priceasnă urmează predica ocazională a preotului Lucian Lungu din Drăgoești, în care se ating relele morale sociale și curentele bolnăvicioase, cari amenință biserica strămoșească și societatea omenească. Se face apel la apostolatul mirrenilor, carele ar trebui să meargă paralel cu cel al preoților pentru desrădăcinarea curentelor periculoase, cari primejduesc viața morală socială de azi.

După sta Liturghie urmează în localul școlaei primare, foarte frumos împodobită, prelegere practică (Cuvântul de onoare) ținută în prezența poporenilor și intelectualilor, cu multă pricepere și cu succes strălucit de Dna învățătoare locală, carea este viu și sincer feliicitată de cei prezenți. Urmează conferințele intime ale preoților și învățătorilor.

Masă e servită cu ospitalitatea și cu munificența cea mai largă în casa On. Domn Iosif Curuț, atât preoților, cât și învățătorilor, la finea căreia se rostesc și două toasturi.

La orele 4 p. m. se continuă programul cu conferința foarte instructivă și binepregătită a preotului Liviu Biro din Gruin, carea arătând defectele morale sociale înrădăcinate adânc în viața socială și remediile pentru stărpirea lor, este răsplătită cu vii aprobări și cu aplauze îndelungate de către ascultători.

Se predă de elevele școlaei locale piesa teatrală instructivă despre păstrarea portului nostru național, mai multe cântări și declamări cu deplină reușită morală. Acestea arată străduința și conștientiozitatea rară cu carea se ocupă de creșterea generației de azi M St. Dna învățătoare locală.

Astfel s'a dovedit la Jabăr, ce pot face acei conducători firești ai poporului nostru românesc, cari sunt la înălțimea chemării lor și pătrunși de ideal.

Lucian Lungu
preot ort, român.

Cercul religios Leucușești la Dobrești.

Duminică în 17 Mai a. c. s'a ținut adunarea cerc. rel. Leucușești (Desp. Belinț.) și a cerc. cult. Bethausen, în comuna Dobrești. Am sosit atât preoții, cât și inv. dim. la orele 8. La sosire am fost întâmpinați cu mare bucurie de preotul I. Jurca, adm. parohiei și de credicioșii noștri, îmbrăcați în haine de sărbătoare.

Dobreștiul este situat pe 1 colină frumoasă, încunjurat de alte coline și mai frumoase. Are pământ arător, pășune, grădini frumoase cu pomi roditori. Holde sămănate cu grâu, săcară, ovăs, orz și porumb.

Pe izlaz, turme de oi, de boi, vaci și porci. Am dedus decl. că în aceasta comună, avem oameni vrednici și cu stare bună.

Ajunși în biserică, am făcut utrenia apoi sf. Liturghie, servind în sobor următorii: Păr. P. Văcărescu din Ohaba lungă, Păr. I. Căpitan din Cladova, Păr. N. Burdia din Cutina, Păr. I. Jurca din Lăpușnic și subscrisul.

La priceasnă a predicat frumos păr. Jurca, esplicând rugăciunea Tatăl n. A mulțumit prin cuvinte alese, fraților preoți și Dlilor învățători, pentru cinstea și onoarea ce le-au făcut, din incidentul ținerei adunării a cerc. rel. și cult. în aceasta parohie.

Credincioșii în număr foarte frumos, au ascultat sf. slujbă și predica, până la urmă, când li s'a făcut diferite slujbi și deslăgări. La anofară li s'a spus, că la 2 ore p. m. să va ținea adunarea poporală la școala din loc.

Învățătorii au ținut de datorință să participe toți la sf. bis. unde sub conducerea harnicului inv. Tulea din Cutina au cântat frumos în strană.

După serviciu divin inv. au ținut la școală prelegere practică. Noi preoții am ținut conferință intimă în sf. bis. unde am discutat mai multe chestiuni bisericesti. La masă am fost împărțiți pe la oameni mai în stare, atât preoții, cât și învățătorii.

După masă la oarele 2 s'au început adunarea poporală în curtea școlaei la umbră. Cuvântul de deschidere la rostit inv. dir. M. Popa din Bethausen.

Urmează Dna Maria Zugrav înv. în Rădmănești, care rostește un discurs frumos despre combaterea luxului la sate.

Păr. Ioan Căpitan din Cladova, a cetit o disertație foarte bine lucrată, despre combaterea sectelor. Poporului i-a plăcut foarte mult.

Inv. local Gh. Olagăiu, a delectat publicul, cântând cu elevii de școală mai multe cântări naționale și declamând mai multe poezii.

Păr. Jurca a explicat legea școlară cea nouă.

Preș. cerc. rel. I. Căpitan a închis adunarea, mulțumind la toți pentru participare și conlucrare.

Ioan Trifu

preot, președ, Desp, Belinț.

INFORMAȚIUNI.

M. S. Regele dimpreună cu M. Sa Regina, au plecat în străinătate în ziua de 26 Iunie. Suveranii se vor duce mai întâi la Paris, de unde M. S. Pegele va merge la Oaquoles iar M. S. Regina la o stație balneară din Anglia. Familia Regală se va înapoi la București la 1. August.

Încheierea anului școlar la Institutul teol. și școala normală diecezană, a avut loc în ziua de Duminecă în 20 Iunie a. c. După Sf. Liturgie și rugăciunea de mulțumită, tinerimea s'a adunat în sala festivă a Institutului, unde directorul Dr. T. Botiș ținut discursul de încheiere a anului școlar 1924/25.

În acest an școlar au obținut certificatul de absolvire al Institutului nostru teologic următorii tineri: Aurel Cimponeriu, Radu Crăciun, Ioan Comănescu, Constantin Dillă, Gheorghe Drăgotolu, Virgil Druhora, Grigore Ferescu, Emanoil Georgescu, Constantin Istrate, Leontin Lăzărescu, Constantin Necșulescu, Roman Popa, Nicolae Popescu, Corjolan Puticiu, Adrian Raica, Petru Știopu, Antoniu Tokacsy, Gheorghe Vasiliescu.

Examenul de capacitate la școala normală diecezană, au început în ziua de 18 Iunie și s-au încheiat Marți în 23 Iunie a. c. Din partea Ministerului Instrucțiunii a asistat, în calitate de delegat, Dl. Ștefan Ciucianu, iar comisar Consistorial a fost Dl. Dr. Teodor Botiș, directorul școalei.

La acest examen s'au prezentat 26 candidați, dintre cari au obținut diploma de învățator 24 și anume: Ioan Albu, Constantin Boeru, Petru Bolcu, Alexandru Bursașiu, Samuil Coman, Antonie David, Olga Goldiș, Octavia Draja, Ioan Iancu, Ioan Ionuțaș, Mihalu Morgovan, Nicolae Neamțu, Ioan Petrișor, Andrei Ponta, Ioan Popa, Nicolae Popescu, Traian Popoviciu, Vasilie Popoviciu, Iosif Roman, Gheorghe Rotariu, Vasilie Stoiu, Ioan Șchiopu, Marius Țiucra, Ilie Văcarlu.

Statistica după cea mai nouă numărătoare, numărul locuitorilor Ardealului e de 5 milioane, 400 mii și 9 sute de suflete. Și anume în comunele rurale sunt: 2 milioane 950 mii români, 980 mii unguri, 427 mii germani, 71 mii evrei și 119 mii alți cetățeni. La un loc în comunele rurale trăesc cam 4 milioane, 558 mii locuitori. În comunele urbane sut: 280 mii români, 369 mii unguri, 130 mii germani 130 mii evrei și 17 mii alți locuitori. La un loc deci 930 mii de suflete.

Premiile naționale. Comisiunea instituită pentru acordarea premiilor naționale de literatură, compusă din dnii: Al. Lăpedatu, M. Sadoveanu și O. Goga a hotărât în ședința sa din 4 I. c. Premiul național de literatură pentru nuvelă și roman se acordă în unanimitate dlui I. Al. Brătescu-Voinești. Premiul național de critică și istorie literară, se acordă dlui profesor Bogdan Duică, ear premiul național de poezie dlui Mihail Codreanu.

Recepția preotului N. D. Popescu la Academia Română. Părintele N. D. Popescu, noul academician, și-a citit în ședința festivă din 3 I. c. discursul de recepție despre Dimitrie Onciu, al cărui loc îl ține. La acest discurs, în care se expune viața, opera, ideile și metodele istorice ale celui comemorat, a răspuns dl N. Iorga, constatând că este întâiul caz pentru vechiul regat, când un simplu preot intră în sânul Academiei. Dl N. Iorga laudă meritele noului academician și spune că păr. Popescu aduce o simplitate sănătoasă a scrisului, o onestitate morală, cunoștinți de limbi multe, pregătire mare și ambiție mică, într'o țară unde ambiția premerge pregătirea. Păr. Popescu, zice dl Iorga, are multe studii istorice gata și lecțiuni, care trebuie date cât mai curând publicității.

† Înormântarea lui Gh. Dima, marele maestru al muzicii românești în 5 Iunie, ziua de Rusali, a fost înormântat cu onorurile cuvenite a luat parte la acest act de jale naționala toată lumea românească din Cluj și o mulțime de delegați din toată țara. Dzeu să-l odihnească.

O româncă de 132 ani. În comuna Cărleni din județul Chișinău (Basarabia) a fost sărbătorită de săteni și autorități bătrâna Maria Șeguța în etate de 132 ani, născută în anul 1793 în timpul domnitorilor moldoveni. Bătrâna e sănătoasă, dar cu vederea slăbită.

AVIZ. Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Românului Nr. 7, am deschis un *birou tehnic de arhitectură; construiesc orice planuri de casă, școli și biserici* împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de totfelul de lucrări de zidiri și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:

Teodor Cloban,
arhitect.

Internatul Diecezan ort. de fete din Arad.

Aviz școlar pe anul 1925--26.

În internatul diecezan de fete se primesc eleve cari cercetează liceul de fete al statului din Arad.

Taxa de întreținere 8000 Lei, se va plăti la cassa consistorială ori la dir. Internatului în două rate egale: la intrarea în internat și la 1 Febr.

Consistorul își rezervă dreptul, în caz de o urcare simțitoare a prețurilor, să ridice taxa de internat în cursul anului școlar.

Taxa de înscriere 100 Lei, taxa de medic 200 Lei și deteriorări 100 Lei.

Alimente: 125 kg. făină de pâne, 30 kg. făină albă, 100 kg. cartofi, 12 kg. unsoare, 100 ouă, 5 kg. zahăr și 5 kg. săpun pentru elevele cari își spală rufele în internat, iar celelalte 1 kg. Pe viitor nu se mai face scutire de alimente sub nici un motiv.

Anunțurile pentru primirea în internat se vor face dela 15 Aug. la 15 Sept. Fiecare elevă va prezenta 1. *Certificatul școlar* de clasa absolvată; 2. *Certificat medical* că este deplin sănătoasă și 3. *Certificat dela comună* că nu este acolo nici o epidemie. *Numai aceia elevă se va considera înscrisă, care plătește anticipativ 2000 Lei din taxă.*

Elevele cari din oarecari motive ar părăsi internatul, vor fi obligate să plătească taxa și alimentele pe jum. an. Taxa pentru orele particulare de muzică (pian, vioară) se va plăti anticipativ pe jum. an. Pentru fiecare elevă se va depune la dir. int. 500 Lei pentru spese de cărți și recvizite școlare, despre care sumă se va da socoteală în regulă.

Elevele vor aduce: 2 perini cu 4 fețe, 1 plapomă cu 2 cearșafe, 2 cearșafe și 1 acoperitoare de pat, toate acestea vor fi albe, 1 covorel, 6 cămăși de zi, 6 cămăși de noapte, 6 pantaloni (4 albi, 2 negri), 6 păr. ciorapi, 12 batiste, 4 fuste (2 albe, 2 negre), 6 ștergări, 3 servete, 2 cărpe de păhare, 2 cărpe pentru lighian, 1 cârpă pentru bucătărie care rămâne internatului, 1 față de masă, 1 ceașcă și 2 făfurii, tăcămuri, inel pentru servet, podișor pentru tăcămuri, 2 păhare, 1 cârpă de praf, piaptăn rar și des, perie de dinți, de cap, de unghii, de haine și de ghețe, 1 păr. pantofi de casă, 2 păr. ghețe negre, 1 parapleu, 2 cutii pentru pieptene și perii.

Fiecare elevă este obligată să aibă uniforma școlii: 2 șorțe negre cu mâneci, rochie de stofă vânătă închis, blusă albă de vară, 2 șorțe albe, palton de iarnă și primăvară, pă-

lărie de iarnă și vară. Toate acestea după modelul anului trecut.

Elevele să nu aducă obiecte de prisos.

Purtarea bijuteriilor și altor obiecte de lux este interzisă.

Pentru banii lăsați la eleve, dir. int. nu ia nici o răspundere.

*Diracțiunea internatului
ort. rom. de fete din Arad.*

Preoții și învățătorii cu stare materială slabă și cari doresc ficele lor să fie scutite de taxa întreagă ori jumătate să-și înainteze cererile lor Ven. Cons. în luna August. 1925. 2-3

BIBLIOGRAFIE.

Anuarul Academiei teologice „Andreiano” din Sibiu, pe anul școlar 1924/25. redactat de I. P. C. Sa arhimandritul Dr. Eusebiu Roșca, directorul acestui institut.

Cuprinde: Sf. Pavel cătră Filimon creștinismul și Sclăvia, un studiu bine aprofundat de profesorul harnic N. Colan. Statul personal al corpului profesoral dela Academia „Andreiană” este compus din: I. P. C. Sa arhimandritul Dr. Eusebiu Roșca ca director și profesori Dr. Aurel Crăciunescu, Dr. Vasilie Lazarescu, Ilie Belentă, Nicolae Colan, Dr. Grigorie Cristescu, Dr. Iosif Hradie, Dr. Nicolae Tarchilă, Nicolae Topolog și Ieronim Grovu, ca econom și spiritual.

În cele patru cursuri au fost înscrși 73 de studenți toți ardeleni.

Sfântul Atanasie cel mare, patriarhul Alexandriei însoțite de un studiu de prof. Stefan Bezdeki are 138 pagini prețul 50 Lei. se capătă la institutul de arte grafice „Ardealul” Cluj.

Cuprinde: 1. Viața și operele sf. Atanasie.

2. Sfântul Antoniu, unde autorul ne arată într'un stil plastic și ușor icoana acestui mare sfânt al bisericii noastre.

3. Din scrierea despre Surghiunul său.

4. Fragment din apărarea sa cătră Constantin.

5. Predică la sf. Paști.

6. Predică la Vinerea Mare.

7. Predică la Dumineca Tomii.

8. Predică I. la Înălțarea la Cer.

9. Predică II. la Înălțarea la Cer.

10. Cuvântarea lui Grigorie Teologul pentru cinstirea Marelui Atanasie.

Sfătuim preoțimea noastră să-și îmbogățească biblioteca cu această carte, care cuprinde un izvor bogat de cunoștințe.

În „Biblioteca populară a Asociațiunii”. Prisonierul din Caucaz și alte povestiri de Leon Tolstoi, tradusă într'o limbă curgătoare și ușor înțeleasă de Horea Petrescu. Prețul 5 lei.

Redactor responsabil: SIMION STANA asesor consistorial.
Censurat: Prefectura Județului.